

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 617/2022
13.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Манић, адвокат из ..., против туженог Дом здравља Панчево из Панчева, кога у ревизијском поступку заступа пуномоћник Александра Смилевски, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2871/21 од 08.10.2021. године, у седници већа одржаној 13.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2871/21 од 08.10.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 296/20 од 19.05.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му за период од јула 2017. године закључно са јуном 2020. године, исплати по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада – топлог оброка и по основу неисплаћених трошкова регреса за коришћење годишег одмора, појединачно наведене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и опредељено овим ставом изреке). Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 106.917,31 динар.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2871/21 од 08.10.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му за период од јула 2017. године закључно са јуном 2020. године, исплати по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада – топлог оброка и регреса за коришћење годишег одмора појединачно наведене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате (ближе одређено овим ставом изреке). Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова првостепеног поступка, а тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 12.340,00 динара.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 41.474,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију захтевајући накнаду за трошкове састава овог одговора.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, не представља разлог због кога ревизија, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, може да се изјави.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос на неодређено време код туженог 01.04. 2002. године са пуним радним временом ради обављања послова ... у служби хитне медицинске помоћи. Зарада тужиоца за обављени рад и време проведено на раду обрачунава се тако што се основица за обрачун и исплату коју утврђује Влада РС помножи са коефицијентом 8,98, а затим се на овако утврђену зараду додаје 0,4% за сваку навршену годину радног стажа. У спорном периоду тужени није организовао исхрану у току рада, а у обрачунским листама није исказао део зараде који се односи на накнаду исхране у току рада и трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора. Такође, Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015. године, 2019. године и 2020. године, који су били у примени у спорном периоду нису предвиђали, нити прописивали право запослених на накнаду наведених трошкова. На основу налаза и мишљења вештака за економско-финансијску област утврђена је висина потраживања тужиоца (за период од јула 2017. године са јуном 2020. године) на име неисплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, у две варијанте. Првостепени суд је ценио налаз и мишљење судског вештака и прихватио варијанту у којој је вештак за спорни период обрачун извршио у складу са одредбама Општег колективног уговора из 2008. године („Службени гласник РС“ бр. 50/08 и 104/08, Анекс 1. и 2.).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца сматрајући да му припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у висини месечне накнаде, сходно параметрима из Општег колективног уговора. У околностима када Посебни колективни уговори за здравствене установе не садрже конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, нити уопште прописује право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора,

првостепени суд је оценио да се примењују општи прописи о раду, и то члан 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиоца за исплату наведених накнада, закључујући да је тужиоцу исплаћена плата према коефицијенту утврђеном у складу са одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, а у којем су садржане и наведене накнаде, те да околност да висина трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора није номинално исказана, не представља разлог због којег запослени може са успехом да тражи исплату ових трошкова.

Неосновано се ревизијом указује да се наведени закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

Врховни касациони суд налази да је износ накнаде за исхрану у току рада и регрес садржан у коефицијенту према коме је тужиоцу исплаћивана плата у складу са чланом 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на новчану накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунату према параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године („Службени гласник РС“ бр. 50/08 и 104/08, Анекс 1. и 2.), а како је то правилно закључио и другостепени суд.

Супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда да се не може прихватити став првостепеног суда о примени одредби Закона о раду јер се на запослене у јавним здравственим службама примењује посебан режим радних односа. Наиме, није спорно да се из коефицијента основне плате за тужиоца од 8,98 у исплатним листама не види структура, односно који номинални износ представљају наведене накнаде, али сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату, обзиром да је право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора реализовано као саставни део коефицијента радног места сваког запосленог на основу члана 4 став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама у ком случају се не обрачунава и не исплаћује као посебна накнада.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер трошкови одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић